

OPPOSE – AGRI Committee Amendments 60 & 61 to Article 10, which state:

“(-1) The Commission shall carry out an animal welfare assessment and a feasibility evaluation of implementation of the requirements set out in paragraph 2, five years after the entry into force of this Directive.”

“Where feasibility is established, as from the dates to be set in Annex III in light of the evaluation referred to in paragraph 1, Member States shall ensure that non-human primates listed in that Annex may only be used in procedures where they are from self sustaining colonies.”

Why this amendment must be REJECTED

These amendments delay indefinitely the implementation of the Commission’s proposed phase out, over seven years, of the cruel and environmentally damaging trade in monkeys caught from the wild (see over). This briefing outlines the suffering and the environmental damage caused by wild capture, and shows that the Commission proposals are viable and humane. If there are concerns that the seven year target cannot be reached, then progress could be reviewed under thematic review under Article 8 (AGRI amendment 59) every two years, or after five years when the Directive is next reviewed under Article 53a (AGRI amendment 148). Or, a progress review could specifically be added to the phase out. It is not an option for Europe to do nothing. A vague “feasibility study” has the same effect as doing nothing. Europe must take responsibility for the part it is playing in the suffering and damage caused to wild monkey populations caused by the laboratory primate trade.

Vangen van wilde apen voor onderzoek en voor fokkerijen

Waarom dit belangrijk is

Wanneer apen uit het wild worden gehaald is er een aanzienlijke impact op welzijn en het milieu.

Impact op welzijn: Geweld, stress en angst bij het vangen, en plotselinge gevangenschap. Lukraak uit elkaar trekken van familiegroepen. Er blijven gebroken sociale groepen achter – primaten kunnen achterblijven zonder ouders of broers en zussen.

Impact op het milieu: Schade aan de habitat. Schade aan de genetische diversiteit van wilde populaties, en zelfs de uitroeiing van volledige populaties. Verstoring van het natuurlijke populatie-evenwicht – verwijdering van vrouwtjes, dieren van bepaalde leeftijden. 48% van de primatensoorten zijn nu bedreigd of ernstig bedreigd (IUCN).

Wetenschappelijke impact: Wetenschappelijk gezien wordt de voorkeur gegeven aan het gebruik van speciaal gefokte dieren wiens genetische en gezondheidsachtergrond bekend is. De voordelen zijn o.a. verminderde variatie, verbeterde consequentie en de reproduceerbaarheid van data.

De Europese Commissie noteert ook in Considerans 16 van hun voorstellen: “Bovendien is het gebruik van niet-menselijke primaten een zaak van de grootste zorg voor het publiek”.

Sommige in het wild gevangen primaten worden in Europa nog steeds in procedures gebruikt. Het is belangwekkend dat fokkerijen, vooral in Azië en Mauritius, vrijelijk dieren uit het wild nemen om hun voorraad fokdieren aan te vullen. De nakomelingen van in het wild gevangen dieren staan bekend als “F1”-dieren. Dieren geboren uit ouders die in gevangenschap gefokt werden staan bekend als “F2”, de daaropvolgende generaties heten dan F3, en zo verder.

Er wordt aangenomen dat het merendeel van de makaken die in Europese laboratoria worden gebruikt F1-dieren zijn, voornamelijk cynomolgusmakaken, en kleinere aantallen resusmakaken. Oeistiti's, de tweede meest voorkomende primatensoort in Europa, worden al tot F2 en daarboven gefokt.

De voorstellen van de Europese Commissie:

Artikel 9.1. In het wild gevangen dieren zullen niet in procedures gebruikt worden.

Artikel 9.2. De bevoegde overheden kunnen vrijstelling van paragraaf 1 verlenen op basis van een wetenschappelijke rechtvaardiging, namelijk dat het doel van de procedure niet kan worden bereikt met het gebruik van een dier dat voor gebruik in procedures werd gefokt.

Artikel 10.1. De Lidstaten zullen ervoor zorgen dat dieren die behoren tot de soorten die opgelijst staan in Bijlage II alleen gebruikt mogen worden in procedures waarbij die dieren voor gebruik in procedures gefokt werden.

Vanaf de data die in Bijlage III worden opgegeven zullen de Lidstaten er echter voor zorgen dat niet-menselijke primaten opgelijst in die Bijlage slechts gebruikt mogen worden in procedures als ze de nakomelingen zijn van niet-menselijke primaten die in gevangenschap werden gefokt.

Artikel 10.2. De bevoegde overheden kunnen vrijstelling van paragraaf 1 verlenen op basis van een wetenschappelijke rechtvaardiging.

Bijlage III: Lijst van niet-menselijke primaten en data waarnaar... in Artikel 10(1) verwezen wordt. Stelt voor dat het gebruik van F1-cynomolgus en resusmakaken binnen 7 jaar na omzetting van de Directieve geleidelijk moet worden stopgezet. Het gebruik van F1-oeistiti's moet vanaf de datum van omzetting geleidelijk worden stopgezet en van andere niet-menselijke primaten na 10 jaar

De rechtvaardiging van de Commissie

Considerans 18: "Het vangen van niet-menselijke primaten in het wild is uiterst stresserend voor de dieren en verhoogt het risico op blessures en lijden tijdens de vangst en het transport. Om de vangst voor fokdoeleinden van dieren in het wild geleidelijk stop te zetten, moeten er zo snel mogelijk alleen dieren die de nakomelingen zijn van een dier dat in gevangenschap werd gefokt ter beschikking worden gesteld voor gebruik in wetenschappelijke procedures. Bedrijven die niet-menselijke primaten fokken en leveren moeten daarom een strategie hebben om het toewerken naar dit doel te steunen en te vergemakkelijken."

ADI-positie over deze voorstellen

Wij zijn van mening dat paragrafen 9.1, 10.1, en Bijlage III de eerste geloofwaardige stap vormen naar het beëindigen van de verantwoordelijkheid van de Europese onderzoeksgemeenschap voor de vangst van primaten in het wild, met het lijden en de milieuschade die hieruit voortvloeien. Deze zullen breedverbreide publieke steun krijgen.

Artikel 7.3 van de huidige EC-Directieve 86/609 stelt: "Experimenten op dieren die in het wild worden gevangen mogen niet worden uitgevoerd tenzij experimenten op andere dieren niet voldoende zouden zijn voor de doelstellingen van het experiment."

Maar 23 jaar nadat deze Directieve van kracht werd, staat Europa nog steeds toe dat apen in het wild worden gevangen voor laboratoriumfokkerijen.

Zelfregulering heeft niet de nodige impact gehad op het behoud van 's werelds erfgoed van wilde populaties van primaten en hun milieu, dus een tijdslimiet is van levensbelang.

ADI steunt het terugbrengen tot 5 jaar van de geleidelijke stopzetting van F1, wat wij haalbaar achten, de gepaste zin voor urgentie zou verlenen en de wens van het publiek om vooruitgang te zien zou weergeven.

De impact van vangen in het wild op welzijn en milieu zijn zoals we zullen aantonen aanzienlijk.

We zijn van mening dat Artikels 9.2 en 10.2 van de voorstellen van de Commissie de voorgestelde Directieve ernstig afzwakken en geschrapt zouden moeten worden omdat hierdoor de beperkingen te gemakkelijk ontweken kunnen worden.

Amendementen die de voorstellen van de Commissie afzwakken of ondermijnen moeten tegenstand krijgen.

Evaluatie van Impact van de Commissie

De Evaluatie van Impact (EI) van de Commissie werd uitgevoerd door Prognos AG in samenwerking met onderzoekers van de Universiteit van Utrecht. De EI concludeert dat de geleidelijke stopzetting over 7 jaar haalbaar is indien zorgvuldig gepland.

De geleidelijke stopzetting is gebaseerd op de voortplantingscycli van de verscheidene diersoorten en op de kennis van bestaande productieniveaus. Zo is Europa bijvoorbeeld al zelfonderhoudend voor F2-oeistiti's en een overgangperiode is dus niet nodig. De zevenjarige geleidelijke stopzetting werd 'redelijk' geacht voor makaken.

De feiten over de geleidelijke stopzetting van het gebruik van in het wild gevangen apen

De omvang van het probleem

Ongeveer 7000 makaken (*cynomolgus* en *resus*) komen elk jaar Europa binnen voor onderzoek. De precieze cijfers voor F1, F2 of F3 zijn onduidelijk – maar er wordt aangenomen dat het merendeel tot F1 behoort. Sommige fokkers buiten Europa en sommige bronnen in Europa leveren al F2-primaten, dus de overgang is al onderweg ook al verloopt die langzaam.

Tot op heden is er echter geen incentief om de verandering binnen een redelijke tijdsruimte door te voeren om een eind te maken aan onnodig lijden en 's werelds primatenpopulaties te behoeden. Daarom moet het Europese Parlement een 'wegaanpak' voor de industrie aanmaken.

Chinese exportquota voor 2009 zijn op bijna 40.000 primaten vastgelegd¹⁸. Schattingen voor Vietnam, Mauritius, de Filippijnen, Indonesië en Cambodja voeren dit totaal op tot bijna 78.000¹⁹. Er dient te worden aangestipt dat de volledige mondiale productie (b.v. met inbegrip van makaken die in de VSA worden geproduceerd of in China blijven) waarschijnlijk het dubbele bedraagt.

Zodoende roept het voorstel van de Commissie de grote Europese leveranciers op om binnen de zeven jaar minder dan 8 % van hun productie naar F2 over te hevelen (ongeveer 4% van de mondiale productie).

Het is teleurstellend dat de Europese primatenhandel en primatengebruikindustrie dit redelijke en noodzakelijke voorstel afschilderen alsof het de totale ondergang van de primatenbevoorrading zal veroorzaken. Zulke uitspraken zijn onjuist en opzwevend en veroorzaken onnodige verwarring – het is duidelijk dat het voorstel van de Commissie inhoudt dat de vangst van dieren in het wild over een periode van zeven jaar moet worden stopgezet.

Makaken kunnen succesvol in gevangenschap worden gefokt

Na India's exportverbod op makaken, breidden de Verenigde Staten hun eigen fokprogramma uit. In 1978 werden er 5.093 primaten geproduceerd, waaronder 3.518 resusmakaken. Vijf jaar later nam het fokken in gevangenschap van alle soorten, en resusmakaken in het bijzonder respectievelijk toe met 78% en 96% (een jaarlijkse toename van 19% voor makaken)⁵. Vandaag de dag hebben de VS acht Nationale Centra voor Primatenonderzoek, met 20.000 dieren⁷ en de Amerikaanse Vereniging van Primatologen stelt dat het merendeel van primaten die in laboratoria in de VS worden gebruikt in de VSA geboren worden⁶.

China exporteert al sinds 1999 *cynomolgus*makaken 0 en beweert ze "zeer succesvol" te fokken met "verscheidene zichzelf onderhoudende populaties met 47.000 dieren". Een gelijkaardig succes wordt naar verluidt geboekt met resusmakaken, die China sinds 1984 uitvoert.

De Vietnamese leverancier van laboratoriumprimaten Nafovanny plant om per annum 10% van zijn F1-fokcapaciteit te vervangen, daarbij gebruikmakend van dieren die ze anders misschien niet zouden kunnen verkopen, b.v. dieren die tekenen van bepaalde virussen vertonen¹⁹.

Er zijn ernstige vragen over welzijn en milieunormen in apenfokkerijen in Azië en over het vangen van dieren in het wild om de voorraad van fokdieren aan te vullen.

De nieuwe Directieve zal hopelijk een kader voor de invoer van apen bieden, waardoor de leveranciers van primaten aan Europa zich aan de normen van welzijn, milieuverrijking, gezondheid en genetische achtergrond zullen moeten houden.

Welzijn en problemen

De Commissie schat dat om aan de huidige vraag van de Europese laboratoria naar makaken met F2- in plaats van F1-dieren te voldoen, er een toename van 10.000 dieren vergeleken met de huidige fokpopulaties vereist zal zijn. Naar schatting zullen er hierdoor 800 overtollige mannetjes overblijven omdat er een groter aantal vrouwtjes voor intensieve fokstrategieën wordt gebruikt¹.

Sommige industriële lobbyisten beweren dat ze zich zorgen maken over de vraag of deze overtollige mannetjes wel humaan gedood zullen worden op de fokkerijen. Anderzijds schijnen ze zich niet ongemakkelijk te voelen bij het voortdurende vangen in het wild, met het daarbij horende lijden, de sterfte en milieuverwoesting die dit veroorzaakt. Ze schijnen er ook genoeg mee te nemen dat de dieren voor onderzoek en testen verkocht worden.

In werkelijkheid is het waarschijnlijker dat deze overtollige mannetjes voor onderzoek of aan anderen in de industrie verkocht zullen worden.

Het is belangrijk om de sleutelfactoren van elk fokprogramma en hoe het in het voorstel van de Commissie past, grondig te overwegen:

Makaken hebben een gemiddelde levensduur van 25 jaar¹⁰, maar vele dieren in gevangenschap leven tot 30 jaar¹⁶ en bereiken de geslachtsrijpheid tussen de 3-5 jaar¹⁷. De makaakdracht bedraagt ongeveer 164 dagen¹⁶. Een vrouwtje heeft een minimale voortplantingsperiode van 15 jaar, (een latere geslachtsrijpheid en eerste zwangerschap in aanmerking genomen en gecompenseerd voor lagere vruchtbaarheid op oudere leeftijd.)

Als we daarom aannemen dat een fokkerij vrouwtjes zou vervangen als ze minder productief worden, is het mogelijk dat over een periode van 7 jaar tot zelfs 50 % van een fokpopulatie toch al zou worden vervangen. Dezelfde periode als de geleidelijke stopzetting in het voorstel van de Commissie. De echte vraag is of die dieren uit het wild gehaald zullen worden of in gevangenschap zullen worden gefokt.

Dit betekent dat over een periode van 5 jaar de naar schatting 800 overtollige mannetjes met 160 mannetjes per jaar overeen zou komen, verspreid over de hele industrie. Sommigen zullen aanvoeren dat humaan gedood worden beter is dan leven op een fokkerij of doodgaan in een Europees laboratorium. Het is echter onwaarschijnlijk dat er geen afnemers voor deze dieren zouden zijn.

Als de vrouwtjes in het wild gevangen worden bestaat het gevaar dat het sociale evenwicht van wilde populaties rampzalig verstoord wordt. Zowel mannetjes als vrouwtjes zouden ook door trappers gevangen kunnen worden, waarbij de mannetjes na vaststelling van hun geslacht gedood zouden worden.

For too long Europe has looked the other way when it comes to the wild capture policies and welfare standards of the establishments that supply laboratory monkeys.

Impact op het milieu

Dit jaar kregen EP-leden de ADI-DVD Red de primaten toegestuurd, waarop recente opnamen te zien zijn van apen die voor experimenten gevangen worden in Zuid-Amerika. Deze DVD toont het afschuwelijke beeld van dieren die uit hun thuis en van hun familie worden weggerukt, in zakken worden gestopt en voor experimenten worden weggevoerd.

Deze vorm van vangen in het wild betekent dat er geen achtung bestaat voor de genetische achtergrond van de dieren of voor de impact die hun verwijdering zal hebben op een wilde populatie. In Colombia zijn er bewijzen dat trappers bomen vellen om bij uil-apen te kunnen. Opnamen van elders tonen aan dat er bij trappers, van wie het merendeel aan een hongerloon werkt, evenmin bezorgdheid bestaat voor welzijn of milieubeschadiging.

Als gevolg van de verwoesting van wilde populaties, verbood India de uitvoer van primaten in 1978⁵. “Excessief vangen, vooral van jonge apen, droeg in belangrijke mate bij tot een daling van 90% in de resusmakaakpopulatie van India in de jaren 1960 en 1970”¹⁰. In 1996 rapporteerde een artikel door Crocket et al hoe “de populatie van resusmakaken in Noord-India sinds 1978 met slechts 50% was hersteld”¹⁰.

Er wordt wel eens beweerd dat vangen de genetische diversiteit van populaties in gevangenschap doet toenemen, maar andere maatregelen zoals het verminderen van de vrouwtjes-mannetjesratio op fokkerijen zouden zeker effectiever zijn.

Het is waarschijnlijk dat trappers de genetische diversiteit van wilde populaties gestadig uitputten en hun activiteiten kunnen dieren in een bepaald gebied uitroeien. Dieren worden gevangen op basis van beschikbaarheid, niet om te zorgen voor genetische diversiteit. Als de fokkers meer vrouwtjes dan mannetjes uit bepaalde gebieden blijven halen kan dit duidelijk rampzalige gevolgen hebben. Het is veel waarschijnlijker dat dieren lukraak gevangen worden en dat de ongewenste gedood worden.

In 2002 rapporteerde het Wetenschappelijk Comité voor dierengezondheid en welzijn van de EG: “alle primatensoorten zijn tot op zekere hoogte bedreigd en vele staan zo geregistreerd ...de stellingname is dat er geen in het wild gevangen dieren gebruikt mogen worden, zelfs niet voor fokdoeleinden”³.

De IUCN heeft aangekondigd dat 48% van de primatensoorten nu ofwel bedreigd of kritiek bedreigd zijn²⁰.

Als Europa niet tegen dit probleem opkomt kan het niet langer geloofwaardig overkomen als het andere milieubeschermingsboodschappen richt tot arme landen, waar de hongerigen worden opgeroepen om bepaalde primatensoorten niet op te eten tot ze uitgestorven zijn. Europa draagt verantwoordelijkheid in deze kwestie.

Er is een alternatief en Europa is bij machte om de verandering door te voeren.

Impact op economie en onderzoek

De kostprijs van onderzoeksprimaten zal naar alle verwachting stijgen. Precieze cijfers zijn niet beschikbaar, maar regeringsambtenaren in het VK schatten dat de prijs zou kunnen stijgen van ongeveer £4.000 (€4.288) tot £6.000 (€6.432) per dier. Dit is echter een multimiljardenindustrie die zich kan veroorloven wat geld te besteden aan goed welzijn en bescherming van het milieu en 's werelds erfgoed.

Tegenstand tegen de voorstellen van de Commissie om het gebruik van in het wild gevangen dieren door de onderzoeksindustrie stop te zetten is ongegrond. Er zijn geen bewijzen dat de door de Europese Commissie voorgestelde geleidelijke stopzetting een negatieve impact op onderzoek zal hebben. Deze zou in feite een positieve impact moeten hebben en de voordelen zijn o.a.:

- **Verbeterde wetenschappelijke normen – in gevangenschap gefokte dieren genieten de voorkeur omwille van hun bekende gezondheids- en genetische achtergrond.**
- **De geleidelijke stopzetting zou de ontwikkeling en de invoering van gevorderde alternatieve methoden helpen stimuleren, waarbij de gehele Europese wetenschaps- en technologiesector baat zou hebben.**
- **De voorkoming van onnodig lijden berokkend aan hoogontwikkelde, intelligente en emotionele diersoorten.**
- **De bewaring van 's werelds erfgoed – stopzetting van de verwoesting van wilde populaties en habitat.**

De Europees Parlementsleden zouden ernaar moeten streven deze zinvolle, praktische en proportionele maatregelen te versterken en te bespoedigen.

1. Commission staff working paper, Impact Assessment, 05.11.08 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2008:2410:FIN:EN:PDF>

2. M.J. Prescott (2001) - Counting the cost – welfare implications of the acquisition and transport of non-human primates for use in research and testing

3. The welfare of non-human primates used in research: Report of the Scientific Committee on Animal Health and Animal Welfare, 17 December 2002 http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scah/out83_en.pdf

4. Fifth Report on the Statistics on the Number of Animals used for Experimental and other Scientific Purposes in the Member States of the European Union <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0675:FIN:EN:DOC>

5. Gray- Schofield, L. & Chandler, J.L. (1984). Laboratory Primate Newsletter, volume 23, number 4 <http://www.brown.edu/Research/Primate/lpn23-4.html>

6. <http://www.asp.org/research/faq.html>

7. Fan, Z & Song, Y (2003) International Perspectives: The Future of Non human Primate Resources, Proceedings of the Workshop Held April 17-19, 2002 (2003) http://www.nap.edu/openbook.php?record_id=10774&page=69

8. Hunsmann, G (2003) International Perspectives: The Future of Non human Primate Resources, Proceedings of the Workshop Held April 17-19, 2002 (2003) http://www.nap.edu/openbook.php?record_id=10774&page=69

9. IPPL Newsletter, December 1979

10. Crockett C.M. et al (1996), American Journal of Primatology, vol. 40, pp. 343-360

11. <http://www.wildingsapore.com/news/20070708/070817-2.htm#nst> – accessed 03/03/09

12. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vi_nhp.pdf Pg 28

13. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vi_nhp.pdf Pg 28

14. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vi_nhp.pdf Pg 209

15. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vi_nhp.pdf Pg 224

16. Napier, J. R. & Napier, P. H, 1967. Handbook of Living Primates. Academic Press, London & New York

17. Terry Maple, J. et al Primates, 14(4):427-428, December 1973 427,

18. Ross C. 1992, Primates

19. IPPL: Chinese Export Quotas

20. Wolfensohn, S., presentation: Primates and stress and the F2 requirement

21. <http://www.primates-eg.org/RL08.news.htm>

Contact: Helder Constantino, Head of Parliamentary Affairs
email: helderconstantino@ad-international.org

Animal Defenders International,
with: National Anti-Vivisection Society and Lord Dowding Fund for Humane Research,
Millbank Tower, Millbank, London SW1P 4QP, UK.
Tel. +44 (0)20 7630 3340 www.ad-international.org